

ZARZĄDZENIE NR 95.2024
BURMISTRZA MIASTA I GMINY PRZYTYK
z dnia 9 grudnia 2024 r.

**w sprawie wdrożenia procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania
działań następczych**

Na podstawie art. 33 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U z 2024 r., poz. 928) w zw. z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii zarządzam, co następuje:

§ 1

- 1) **Ustanawiam w Urzędzie Miejskim w Przytyku** procedurę dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych, w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- 2) Tworzę zespół ds. naruszeń prawa do rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych, które określa procedura dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych w następującym składzie:
  - 1) Katarzyna Wencel – przewodniczący zespołu ds. naruszeń prawa- pełnomocnik,
  - 2) Pietrasik Małgorzata – członek komisji,
  - 3) Kosuniak Anna – członek komisji.

§ 2

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Przytyku zobowiązani są do udzielania informacji i pomocy członkom komisji, w realizacji czynności przewidzianych niniejszymi procedurami.

§ 3

Wykonanie zarządzenia powierzam Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Przytyk.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od podania go do wiadomości pracownikom Urzędu Miejskiego w Przytyku.

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY
Dariusz Wolczyński

***Procedura zewnętrzna dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań
następczych***

**-000545366- NIP 798-11-85-220
Urząd Miejski w Przytyku
woj. mazowieckie
26-650 Przytyk, ul. Zachęta 57
Tel. 48 618 00 95; 618 00 87**

.....*Przytyk*....., grudzień 2024 r.

Procedura zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych

Celem procedury jest:

- *stworzenie kompleksowej regulacji problematyki ujawniania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń,*
- *poprawa społecznej percepcji (postrzegania) działań osób zgłaszających przypadki nieprawidłowości jako aktywności wątpliwej moralnie,*
- *ochrona osób zgłaszających przypadki nieprawidłowości,*
- *ochrona Urzędu poprzez wczesne wykrycie i usunięcie zgłoszonych przypadków nieprawidłowości,*
- *propagowanie postawy obywatelskiej odpowiedzialności.*

Procedura:

- **umożliwia jawne i poufne dokonywanie zgłoszeń,**
- **gwarantuje rzetelne, obiektywne i terminowe sprawdzanie zgłoszeń,**
- **zapewnia ochronę osób dokonujących zgłoszeń i osób z nimi związanych.**

§ 1

Definicje

Przez użyte w procedurze określenia rozumie się:

- 1) **Urząd** –Urząd Miejski w Przytyku, ul. Zachęta 57, 26-650 Przytyk.
- 2) **Zgłoszenie anonimowe**– zgłoszenie dokonane przez osobę, co do której nie jest możliwa identyfikacja tożsamości;
- 3) **Pełnomocnik ds. naruszeń prawa** – pracownik odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń, który wchodzi w skład Zespołu ds. naruszeń prawa;
- 4) **Zespół ds. naruszeń prawa** – zespół odpowiedzialny za prowadzenie postępowania dot. zgłoszenia nieprawidłowości, powołany odrębnym Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy do kompleksowego wyjaśniania okoliczności opisanych w zgłoszeniu;
- 5) **Działania odwetowe** – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;
- 6) **Działania następcze** – rozumie się przez to działanie podjęte w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym postępowanie wyjaśniające;
- 7) **Informacja o naruszeniu prawa** –rozumie się przez to informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- 8) **Sygnalista (osoba dokonująca zgłoszenia)** – osoba fizyczna lub prawna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informacje na temat naruszeń uzyskane w kontekście związanym z pracą;
- 9) **Osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia** – osoba fizyczna lub prawna, która pomaga osobie dokonującej zgłoszenia w tej czynności i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
- 10) **Osoba, której dotyczy zgłoszenie** – osoba fizyczna lub prawna, która jest wskazana w zgłoszeniu lub

ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia lub która jest z nim powiązana.

- 11) **Zgłoszenie** – przekazanie informacji na temat naruszenia, do którego doszło lub może dojść w organizacji, w której osoba zgłaszająca pracuje lub pracowała, lub w innej organizacji, z którą utrzymuje lub utrzymywała kontakt w kontekście wykonywanej pracy.
- 12) **Zgłoszeniu zewnętrznym** – należy przez to rozumieć pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa;
- 13) **Ujawnienie publiczne** – podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej.

§ 2

Zadania organu publicznego w ramach procedury zgłoszeń zewnętrznych

1. Organ publiczny:

1) przyjmuje zgłoszenie zewnętrzne;

a) w postaci papierowej - na adres do korespondencji wskazany przez Rzecznika Praw Obywatelskich lub organ publiczny przyjmujący zgłoszenie;

b) w postaci elektronicznej - na adres poczty elektronicznej lub adres elektronicznej skrzynki podawczej, lub adres do doręczeń elektronicznych, wskazane przez Rzecznika Praw Obywatelskich lub organ publiczny przyjmujący zgłoszenie, lub za pośrednictwem przeznaczonego do tego formularza internetowego lub aplikacji wskazanej przez organ publiczny jako aplikacja właściwa do dokonywania zgłoszeń w postaci elektronicznej;

2) dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego, polegającej na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, oraz na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania tego organu, a jeżeli nie należy - na ustaleniu organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych;

3) rozpatruje zgłoszenie zewnętrzne - w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania tego organu;

4) przekazuje zgłoszenie zewnętrzne niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych - w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania tego organu - oraz informuje o tym sygnalistę;

5) podejmuje działania następcze z zachowaniem należytej staranności;

6) przekazuje sygnaliście informację zwrotną.

2. Przepisy art. 32 ust. 4-6 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku gdy informacja o naruszeniu prawa jest przedmiotem jednocześnie dokonanego zgłoszenia zewnętrznego oraz wniesionej skargi, o której mowa w art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), lub gdy z treści wniesionego pisma wynika, że dokonano zgłoszenia zewnętrznego, stosuje się wyłącznie przepisy niniejszego rozdziału.

4. W przypadku gdy przepisy odrębne nie pozwalają ustalić organu właściwego do rozstrzygnięcia sporu o właściwość między organami publicznymi, w zakresie rozpatrzenia zgłoszenia zewnętrznego lub podjęcia działań następczych, stosuje się odpowiednio przepisy art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

§ 3.

Przedmiotem zgłoszenia mogą być, w szczególności:

Należy wskazać katalog z art. 3 ustawy

Art. 3 stanowi :Naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa, dotyczące:

1) korupcji;

2) zamówień publicznych;

- 3) usług, produktów i rynków finansowych;
- 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 6) bezpieczeństwa transportu;
- 7) ochrony środowiska;
- 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądowego;
- 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 11) zdrowia publicznego;
- 12) ochrony konsumentów;
- 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
- 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
- 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

§ 4.

Sposoby dokonywania i przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych

1. Sygnalista może dokonać zgłoszenia:

- 1) pisemnie, za pośrednictwem tradycyjnej poczty na adres: ul. Zachęta 57, 26-650 Przytyk, zaadresowanej do pełnomocnika ds. naruszenia prawa, z napisem na kopercie „POUFNE- do osoby upoważnionej”, z tytułem „zgłoszenie informacji o naruszeniu prawa” w treści pisma;
- 2) pisemnie doręczając zgłoszenie, w zamkniętej kopercie z napisem „POUFNE- do osoby upoważnionej”, z tytułem „zgłoszenie informacji o naruszeniu prawa” w treści pisma, do rąk własnych, pełnomocnikowi ds. naruszenia prawa,
- 3) elektronicznie, za pomocą poczty elektronicznej, wysyłając je w zaszyfrowanym pliku na adres e-mail sygnalista@przytyk.pl, adres elektronicznej skrzynki podawczej na adres /przytyk57/skrytkaESP lub na adres do doręczeń elektronicznych pod adresem AE:PL-47845-48041-FBRCC-26 z zachowaniem następujących wytycznych:
  - a) zgłoszenie musi być zapisane w załączniku np: *doc, docx, pdf, txt, ods*,
  - b) w tytule emaila należy wpisać: „*zgłoszenie naruszenia prawa -Urząd Miejski w Przytyku*”,
  - c) załącznik musi być zaszyfrowany hasłem zawierającym min. 11 znaków i zapisany w formacie *zip, 7.zip* (link do wer. bezpłatnej programu do zaszyfrowania załącznika <https://7-zip.org.pl/sciagnij.html>),
  - d) hasło musi mieć złożoność przynajmniej 1 cyfry, 1 dużej litery i 1 znaku specjalnego,
  - e) załącznik musi mieć jeden z następujących formatów pliku:
zgloszenie_RRRRMMDD_Gmina_Przytyk.zip lub **zgloszenie_RRRRMMDD_Gmina_Przytyk.7zip**, przy czym MM – miesiąc, DD – dzień, RR- rok,
(Przykład: zgłoszenie wysłane dnia 18 grudnia 2024 r. będzie miało następujący format pliku: **zgloszenie_20211217_Gmina_Przytyk.7zip**)

- f) hasło należy przekazać pełnomocnikowi ds. naruszenia prawa, w jeden ze sposobów określonych w punktach od 1) do 3) z informacją o dniu, godzinie i minucie wysłania e-maila (**zgłoszenia bez udostępnienia hasła nie będą rozpatrywane**).
2. Zgłoszeni anonimowe będą pozostawiane bez rozpoznania
  3. Zgłoszenia zewnętrzne rejestrowane są przez Pełnomocnika ds. naruszeń prawa, a podczas jego nieobecności przez członka komisji.
  4. Zaleca się, aby zgłoszeń dokonywać na załączniku nr 1 do niniejszej procedury tj. formularzu zgłoszenia zewnętrznego w Urzędzie Miejskim w Przytyku.
  5. Do obowiązków Pełnomocnika ds. naruszeń prawa, należy w szczególności:
    - 1) Przyjmowanie zgłoszeń i ich potwierdzenie;
    - 2) Wstępna kwalifikacja i ocena zgłoszenia;
    - 3) Wezwanie Sygnalisty do uzupełnienia przekazanej informacji, jeśli powstają wątpliwości do prawidłowego jej zakwalifikowania;
    - 4) Utrzymanie stałego kontaktu z osobą zgłaszającą oraz udzielenie jej informacji o podjętych działaniach następczych;
    - 5) Prowadzenie rejestru zgłoszeń, w tym dokonywania wpisów w terminie określonych ustawowo.
  6. Pełnomocnik ds. naruszeń prawa, zwany dalej pełnomocnikiem, potwierdza sygnaliście jego otrzymanie, w terminie 7 dni od dnia przyjęcia zgłoszenia na adres do kontaktu przekazany przez Sygnalistę.
  7. W razie nieobecności pełnomocnika do odbioru zgłoszeń i potwierdzania sygnaliście jego otrzymania upoważniony jest członek komisji do rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych.
  8. Na żądanie sygnalisty organ publiczny właściwy do podjęcia działań następczych wydaje nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania żądania zaświadczenie, w którym potwierdza, że sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 ustawy o ochronie sygnalistów.
  9. Upoważnienia, o którym mowa w ust. 7 udziela pełnomocnik.

§ 5.

1. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności:
  - 1) dane osoby zgłaszającej, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy;
  - 2) datę i miejsce sporządzenia;
  - 3) dane osoby/osób, które dopuściły się naruszenia prawa, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy;
  - 4) opis nieprawidłowości oraz ich daty;
  - 5) wskazanie okoliczności powzięcia informacji o naruszeniu;
  - 6) wskazanie osób mających związek ze sprawą lub ewentualnych świadków;
  - 7) wskazanie osób, z którymi osoba dokonująca zgłoszenia kontaktowała się w danej sprawie;
  - 8) inne okoliczności istotne dla sprawy.
2. Zgłoszenie dodatkowo może zostać udokumentowane zebranymi dowodami i wykazem świadków.
3. Formularz zgłoszenia stanowi załącznik nr 1 do niniejszej procedury.
4. Zgłoszenie może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze. Zakazuje się świadomego składania fałszywych zgłoszeń. Osoba dokonująca zgłoszenia wiedząc, że do naruszenia prawa nie doszło (tzw. zgłoszenie w złej wierze) podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.
5. W przypadku ustalenia że w zgłoszeniu świadomie podano nieprawdę lub zatajono prawdę, dokonujący zgłoszenia może zostać pociągnięty do odpowiedzialności porządkowej określonej w przepisach Kodeksu Pracy oraz w regulacjach szczególnych. Zachowanie takie może być również zakwalifikowane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych lub osób wykonujących pracę zarobkową na innej podstawie niż stosunek prawny i jako takie skutkować rozwiązaniem umowy o pracę/umowy

cywilnej bez zachowania okresu wypowiedzenia.

§ 6.

Informacje dotyczące zgłoszeń zewnętrznych

1. Sygnalista może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego.
2. Zgłoszenie może w każdym przypadku nastąpić również do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organu publicznego z pominięciem procedury przewidzianej w Procedurze, w szczególności gdy: w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w Procedurze Podmiot nie przekaże informacji zwrotnej osobie dokonującej zgłoszenia lub osoba dokonująca zgłoszenia ma uzasadnione podstawy by sądzić, że naruszenie prawa może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego, w szczególności istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub dokonanie zgłoszenia wewnętrznego narazi go na działania odwetowe, lub w przypadku dokonania zgłoszenia wewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa przez Spółkę z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów lub możliwość istnienia zmywy między Podmiotem a sprawcą naruszenia prawa lub udziału Spółki w naruszeniu prawa.
3. Zgłoszenie dokonane do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organu publicznego z pominięciem zgłoszenia wewnętrznego nie skutkuje pozbawieniem osoby dokonującej zgłoszenia ochrony gwarantowanej przepisami ustawy o ochronie sygnalistów.
4. Zgłoszenie zewnętrzne musi być dokonane w formie papierowej lub elektronicznej

§ 7.

Podanie przez sygnalistę adresu do kontaktu

1. W celu skutecznego podjęcia działań następczych oraz przekazania informacji zwrotnej sygnalista podaje adres do kontaktu.
2. Jeżeli w zgłoszeniu zewnętrznym nie podano adresu do kontaktu ani nie jest możliwe ustalenie tego adresu na podstawie posiadanych danych:
  - 1) Rzecznik Praw Obywatelskich nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 32 ust. 3 i 5, art. 37 oraz art. 40 ust. 1 zdanie drugie;
  - 2) organ publiczny nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 32 ust. 5, art. 37, art. 38, art. 40 ust. 2 zdanie drugie oraz art. 41.

§ 8.

Sposób rozpatrywania zgłoszeń

1. Do rozpatrywania zgłoszeń sygnalistów oraz prowadzenia postępowania wyjaśniającego uprawniony jest zespół do rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych, zwany dalej zespołem, w następującym składzie:
  - 1) Katarzyna Wencel – przewodniczący zespołu ds. naruszeń prawa- pełnomocnik,
  - 2) Pietrasik Małgorzata – członek komisji,
  - 3) Kosuniak Anna – członek komisji.
2. W przypadku, gdy zgłoszenie nieprawidłowości dotyczy osoby będącej członkiem zespołu osoba ta jest automatycznie wyłączona z prac zespołu, a w jej miejsce, na podstawie zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Przytyk, może zostać powołana inna osoba, w tym niezależny ekspert.
3. Udział w pracach zespołu osoby nie będącej pracownikiem Urzędu Miejskiego w Przytyku wymaga zawarcia z nią umowy o poufności oraz o ochronie danych osobowych.

4. Organ publiczny przekazuje sygnaliście informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego. W uzasadnionych przypadkach organ publiczny przekazuje sygnaliście informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego, po poinformowaniu o tym sygnalisty przed upływem terminu wskazanego powyżej.
5. Zgłoszenie nie jest doręczane osobie, której działanie lub zaniechanie stanowi przedmiot zgłaszanych nieprawidłowości.

§ 9.

Działania następcze

1. Pracownik, o którym mowa w § 8 ust. 1 dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia, a następnie przekazuje je do Zespołu ds. naruszeń prawa, powołanej przez Burmistrza Miasta i Gminy Przytyk zarządzeniem.
2. Zespół ds. naruszeń prawa może podjąć decyzję o odstąpieniu od weryfikacji Zgłoszenia w sytuacji gdy zgłoszenie jest w oczywisty sposób nieprawdziwe lub niemożliwe jest uzyskanie od osoby dokonującej zgłoszenia dodatkowych informacji niezbędnych do weryfikacji zgłoszenia.
3. Jeżeli zgłoszenie pozwala na podjęcie działań następczych – w tym weryfikację zgłoszenia, następuje to niezwłocznie po wpłynięciu zgłoszenia.
4. Przy weryfikacji zgłoszenia, o ile będzie to uzasadnione stanem faktycznym opisanym w zgłoszeniu, zaangażowani mogą zostać specjaliści i niezależni konsultanci np. poprzez sporządzenie opinii dot. przedmiotu zgłoszenia.
5. Zespół ds. naruszeń zewnętrznych rozpoznaje zgłoszenie oraz podejmuje działania następcze bez zbędnej zwłoki.
6. Informacja zwrotna – informacja na temat planowanych lub podjętych działań następczych oraz powodów takich działań przekazywana jest Sygnaliście nie później niż w terminie 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia lub w przypadku nieprzekazania potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia w terminie 3 miesięcy od upływu 7 dni od dokonania zgłoszenia, chyba, że Sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać informację zwrotną.
7. Po przeprowadzeniu weryfikacji zgłoszenia Zespół ds. naruszeń prawa podejmuje decyzję co do zasadności zgłoszenia.
8. W przypadku zgłoszenia zasadnego, Zespół ds. naruszeń prawa:
  - 1) wydaje rekomendacje o stosownych działaniach naprawczych lub dyscyplinujących w stosunku do osoby, która dokonała naruszenia prawa;
  - 2) wydaje rekomendacje, których celem jest wyeliminowanie i zapobieganie tożsamym lub podobnym naruszeniom co opisane w zgłoszeniu, w przyszłości;
  - 3) zawiadamia organy ścigania.
9. W przypadku zgłoszenia bezzasadnego (nieznajdującego potwierdzenia), Zespół ds. naruszeń prawa oddala zgłoszenie.

§ 10.

1. Zgłoszenia traktowane są z należytą powagą i starannością w sposób poufny, a przy ich rozpatrywaniu obowiązuje zasada bezstronności i obiektywizmu.
2. Podczas rozpatrywania zgłoszeń wszyscy uczestnicy postępowania są zobowiązani do dołożenia należytej staranności, aby uniknąć podjęcia decyzji na podstawie chybionych i bezpodstawnych oskarżeń, niemających potwierdzenia w faktach i zebranych dowodach oraz z zachowaniem poszanowania godności i dobrego imienia pracowników i osób, których zgłoszenie dotyczy.

§ 11.

Pozostawienie zgłoszenia zewnętrznego bez rozpoznania

1. Rzecznik Praw Obywatelskich może pozostawić bez rozpoznania zgłoszenie zewnętrzne w przypadku, gdy odstąpił od przekazania wcześniejszego zgłoszenia zewnętrznego organowi publicznemu właściwemu do podjęcia działań następczych, albo w przypadku, gdy w zgłoszeniu zewnętrznym dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego sygnalistę nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje sygnalistę o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, podając uzasadnienie, a w razie kolejnego zgłoszenia - pozostawia je bez rozpoznania i nie informuje o tym sygnalistę.
2. Organ publiczny może nie podjąć działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu zewnętrznym dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego sygnalistę nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym. Organ publiczny informuje sygnalistę o niepodjęciu działań następczych, podając uzasadnienie, a w razie kolejnego zgłoszenia - pozostawia je bez rozpoznania i nie informuje o tym sygnalistę.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, Rzecznik Praw Obywatelskich albo organ publiczny odnotowuje ten fakt wraz z uzasadnieniem w rejestrze, o którym mowa w art. 45 albo art. 46 ustawy o ochronie sygnalistów.

§ 12.

Zakaz działań odwetowych

1. Wprowadza się bezwzględny zakaz podejmowania działań odwetowych wobec osoby, która dokonała zgłoszenia, a także ujawnienia publicznego – zgodnie z ustawą o ochronie sygnalistów.
2. Podejmowanie jakichkolwiek działań o charakterze represyjnym, dyskryminacyjnym lub innego rodzaju niesprawiedliwe traktowanie wobec Sygnalisty, będą traktowane jako naruszenie Procedury i może skutkować odpowiedzialnością porządkową lub rozwiązaniem umowy łączącej dokonującego działań odwetowych ze Spółką.
3. Ochronie podlegają osoby, które dokonały zgłoszenia i osoby, które pomagały w dokonaniu zgłoszenia, jeśli działały w dobrej wierze, tj. na podstawie uzasadnionego podejrzenia mającego podstawę w posiadanych informacjach, które obiektywnie uprawdopodobniają zgłaszane nieprawidłowości.
4. Niedopuszczalnym w stosunku do osoby dokonującej zgłoszenia jest w szczególności: odmowa nawiązania stosunku pracy, wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku pracy, nie zawarcie umowy o pracę na czas określony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, nie zawarcie kolejnej umowy o pracę na czas określony lub nie zawarcie umowy o pracę na czas nieokreślony, po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony – w sytuacji gdy pracownik miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa, obniżenie wynagrodzenia za pracę, wstrzymanie awansu albo pominięcie przy awansowaniu, pominięcie przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą, przeniesienie pracownika na niższe stanowisko pracy, zawieszenie w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych, przekazanie innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków pracowniczych, niekorzystną zmianę miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy, negatywną ocenę wyników pracy lub negatywną opinię o pracy, nałożenie lub zastosowanie środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze, wstrzymanie udziału lub pominięcie przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe, nieuzasadnione skierowanie na badanie lekarskie, w tym badania psychiatryczne, o ile przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badanie, działanie zmierzające do utrudnienia znalezienia w przyszłości zatrudnienia w danym sektorze lub branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego – chyba że Pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi powodami.
5. Za niekorzystne traktowanie z powodu dokonania zgłoszenia uważa się także groźbę lub próbę zastosowania środka określonego w ust. powyżej.

§ 13.

Dane osobowe

1. Zachowanie poufności ma na celu zagwarantowanie poczucia bezpieczeństwa osobie dokonującej zgłoszenia oraz minimalizację ryzyka wystąpienia działań odwetowych lub represyjnych. Osoba, która dokonała zgłoszenia, a której dane osobowe zostały w sposób nieuprawniony ujawnione, powinna niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadomić Zespół ds. naruszeń prawa, który zobowiązany jest podjąć działania mające na celu ochronę osoby dokonującej zgłoszenia.
2. Tożsamość osoby dokonującej zgłoszenia, jak również wszystkie informacje umożliwiające jej identyfikację, nie będzie ujawniana podmiotom, których dotyczy zgłoszenie, osobom trzecim ani innym pracownikom i współpracownikom podmiotu. Tożsamość osoby dokonującej zgłoszenia, jak również inne informacje umożliwiające jej identyfikację mogą zostać ujawnione jedynie wtedy, gdy takie ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z powszechnie obowiązujących przepisów prawa w kontekście prowadzonych przez organy krajowe postępowań. Tożsamość podmiotów, których dotyczy zgłoszenie, podlega wymogom zachowania poufności w analogicznym zakresie, co tożsamość osoby dokonującej zgłoszenia.
3. Urząd przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do przyjęcia zgłoszenia oraz podjęcia działań następczych. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpoznania zgłoszenia nie są zbierane, a w przypadku zebrania są usuwane. Usunięcie tych danych osobowych następuje w terminie 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
4. Osobę dokonującą zgłoszenia należy każdorazowo informować o okolicznościach, w których ujawnienie jej tożsamości stanie się konieczne, np. w razie wszczęcia postępowania karnego.
5. Całość obowiązku informacyjnego stanowi załącznik nr 4 do procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych

§ 14.

Rejestr zgłoszeń zewnętrznych prowadzony przez organ publiczny

1. Organ publiczny:

- 1) prowadzi rejestr zgłoszeń zewnętrznych;
  - 2) jest administratorem danych osobowych zgromadzonych w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych.
2. Wpisu do rejestru zgłoszeń zewnętrznych dokonuje się na podstawie zgłoszenia zewnętrznego.
3. Rejestr zgłoszeń zewnętrznych obejmuje:
- 1) numer zgłoszenia;
  - 2) przedmiot naruszenia prawa;
  - 3) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób;
  - 4) datę dokonania zgłoszenia;
  - 5) informację o podjętych działaniach następczych;
  - 6) informację o wydaniu zaświadczenia, o którym mowa w art. 38;
  - 7) datę zakończenia sprawy;
  - 8) informacje o niepodejmowaniu dalszych działań w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 2;
  - 9) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń prawa będących przedmiotem zgłoszenia - o ile organ publiczny posiada te dane.
4. Dane osobowe oraz pozostałe informacje zawarte w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
5. Upoważnienia dostępu do rejestru udziela pełnomocnik.

§ 15.

1. Przepisy niniejszej procedury podlegają przeglądowi nie rzadziej niż raz na trzy lata.
2. Organ publiczny za każdy rok kalendarzowy sporządza sprawozdanie zawierające dane statystyczne dotyczące zgłoszeń zewnętrznych, obejmujące:
  - a. liczbę przyjętych zgłoszeń zewnętrznych;
  - b. liczbę postępowań wyjaśniających i postępowań wszczętych w wyniku przyjętych zgłoszeń zewnętrznych oraz informacje na temat wyniku tych postępowań;
  - c. szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń prawa będących przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego - o ile organ publiczny posiada te dane.
3. Dane statystyczne, o których mowa w ust. 2, nie obejmują danych osobowych ani informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.
4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2, organ publiczny przekazuje Rzecznikowi Praw Obywatelskich w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za jaki sprawozdanie jest sporządzane.

§ 16.

W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają odpowiednie przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, Kodeksu pracy, Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego.

§ 17.

1. Organ publiczny umieszcza na swojej stronie w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem bip.przytyk.pl, w szczególności informacje o:
  - a. danych kontaktowych umożliwiających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego, w szczególności adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej, adres do doręczeń elektronicznych, odrębny adres elektronicznej skrzynki podawczej, adres strony internetowej, na której znajduje się formularz elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt 25 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307), lub numer telefonu wraz ze wskazaniem, czy rozmowy są nagrywane;
  - b. warunkach objęcia sygnalisty ochroną;
  - c. trybie postępowania mającym zastosowanie w przypadku zgłoszenia zewnętrznego, w tym o wymaganym sposobie wyjaśnienia informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub przedstawienia dodatkowych informacji;
  - d. terminie przekazania informacji zwrotnej oraz rodzaju i zawartości takiej informacji;
  - e. zasadach poufności mających zastosowanie do zgłoszeń zewnętrznych;
  - f. zasadach przetwarzania danych osobowych, o których mowa w art. 8, a także zasadach przetwarzania danych osobowych oraz informacji podawanych w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą, uregulowanych odpowiednio w art. 5 i art. 13 rozporządzenia 2016/679, art. 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 89, z późn. zm. 4) albo art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki

- organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz. Urz. UE L 295 z 21.11.2018, str. 39);
- g. charakterze działań następczych podejmowanych w związku ze zgłoszeniem zewnętrznym;
  - h. środkach ochrony prawnej i procedurach służących ochronie przed działaniami odwetowymi oraz dostępności poufnej porady dla osób rozważających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego;
  - i. warunkach, na jakich sygnalista jest chroniony przed ponoszeniem odpowiedzialności za naruszenie poufności zgodnie z art. 16;
  - j. zachęcie do korzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych podmiotu prawnego w przypadku, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego, a sygnalista uważa, że nie zachodzi ryzyko działań odwetowych;
  - k. danych kontaktowych Rzecznika Praw Obywatelskich.

§ 18.

W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do postępowania przed organami publicznymi stosuje się odpowiednio przepisy działów VII i VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY
Dariusz Białkowski

Formularz zgłoszenia zewnętrznego

W .....

(nazwa jednostki)

Data sporządzenia:

Czy zgłoszenie ma charakter anonimowy: TAK NIE

Zgłoszenie imienne:

Imię i nazwisko:

Dane

kontaktowe:

Wnoszę o utajnienie moich danych osobowych: TAK NIE

Jakiego obszaru nieprawidłowości dotyczy Twoje zgłoszenie?

- korupcji
- zamówień publicznych;
- usług, produktów i rynków finansowych
- przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu
- bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami
- bezpieczeństwa transport
- ochrony środowiska
- ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego
- bezpieczeństwa żywności i pasz
- zdrowia i dobrostanu zwierząt
- zdrowia publicznego
- ochrony konsumentów
- ochrony prywatności i danych osobowych
- bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych
- interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej
- rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych
- konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w ww. punktach

Treść zgłoszenia

Opisz szczegółowo swoje podejrzenia oraz okoliczności ich zajścia zgodnie z wiedzą, którą posiadasz: (z poniższej listy wybierz elementy, które najlepiej pasują do sytuacji, którą chcesz opisać)

- Podaj dane osób, które dopuściły się nieprawidłowości, których dotyczy zgłoszenie (nazwiska, stanowiska).
- Podaj dane osób, które mogły stać się ofiarami nieprawidłowości.
- Jakie zachowanie/działania chcesz zgłosić?
- Kiedy mniej więcej się zaczęło? Czy trwa nadal?
- Czy powiadomiłeś już kogoś o tej sprawie? Napisz kto to był (np. osoby w firmie, media, inne władze).
- Czy istnieją relacje pomiędzy wskazanymi powyżej osobami?
- Jakie skutki spowodowały lub mogą spowodować opisane przez Ciebie nieprawidłowości?

Fakultatywnie: Dowody i świadkowie

Wskaz i dołącz posiadane dowody, potwierdzające opisywany stan oraz wskaż świadków

Oświadczenie osoby dokonującej zgłoszenia

Oświadczam, że dokonując niniejszego zgłoszenia:

- 1) działam w dobrej wierze,
- 2) posiadam uzasadnione przekonanie, że zawarte w ujawnionej informacji zarzuty są prawdziwe,
- 3) nie dokonuję ujawnienia w celu osiągnięcia korzyści,
- 4) ujawnione informacje są zgodne ze stanem mojej wiedzy i ujawniłem wszystkie znane mi fakty i okoliczności dotyczące przedmiotu zgłoszenia,
- 5) znana jest mi obowiązująca w ..... procedura zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń

.....
..... data i czytelny podpis
osoby dokonującej zgłoszenia

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY
Dariusz Włodarczycki

Załącznik nr 2
do procedury zgłoszeń
zewnętrznych oraz
podejmowania
działań następczych

POTWIERDZENIE ZGŁOSZENIA NARUSZENIA/NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Niniejszym potwierdza się, przyjęcie zgłoszenia nieprawidłowości/naruszenia

prawa, dokonane przez Pana/Panią.....

dnia ..... dotyczące .....

(wg Karty zgłoszenia)

.....

.....

Data, czytelny podpis osoby upoważnionej
do przyjęcia i rejestracji zgłoszenia

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY
Dariusz Wójcicki

Załącznik nr 3
do procedury zgłoszeń
zewnętrznych oraz
podejmowania
działań następczych

REJESTR ZGŁOSZEŃ ZEWNĘTRZNYCH

W .....

(nazwa jednostki)

Nr	Data wpływu zgłoszenia	Dane osoby dokonującej zgłoszenia /anonim	Wniosek o utajnienie danych	Przedmiot zgłoszenia	Komórka organizacyjna/osoba/jednostka, Której dotyczy zgłoszenie	Data potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia	Data przekazania informacji zwrotnej	Działania następcze	Informacje o niepodejmowaniu dalszych działań w przypadku anonimowych zgłoszeń	Informacja o wydaniu zaświadczenia potwierdzającego ochronę przysługującą sygnaliście	Szacunkowa szkoda majątkowa	Załączniki do zgłoszenia / uwagi

Załącznik nr 4
do procedury zgłoszeń
zewnętrznych oraz
podejmowania
działań następczych

WZÓR

[miejsowość], dnia [data]

Pan/Pani

[imię i nazwisko]

[dane do kontaktu]

ZAŚWIADCZENIE POTWIERDZAJĄCE OCHRONĘ PRZYSŁUGUJĄCĄ SYGNALIŚCIE

W związku ze zgłoszeniem dokonany przez Pana/Panią w dniu [data zgłoszenia], zarejestrowanym pod numerem [numer zgłoszenia], potwierdzam, że od dnia dokonania zgłoszenia przysługuje Panu/Pani ochrona, o której mowa w przepisach rozdziału 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024.928, 2024.06.24).

Ochrona dotyczy zakazu podejmowania wobec Pana/Pani działań odwetowych w związku z dokonany zgłoszeniem, a także uzyskania innych środków ochrony prawnej, które przysługują Panu/Pani w związku z dokonany zgłoszeniem.

BURMISTRZ
MIEJSCA I GMINY
Dariusz Wóczyński

Załącznik nr 5
do procedury zgłoszeń
zewnętrznych oraz
podejmowania
działań następczych

Klauzula informacyjna w związku z przetwarzaniem danych osobowych sygnalisty

W związku z otrzymanym zgłoszeniem naruszenia przepisów prawa, wypełniając obowiązek informacyjny wynikający z art. 13 rozporządzenia PEiR (UE) nr 2016/679 (RODO), informujemy, że:

1. Administratorem Pani/a danych osobowych jest Gmina Przytyk, reprezentowana przez Burmistrza, ul. Zachęta 57, 26-650 Przytyk, tel.: 48 618-00-95, e-mail: przytyk@przytyk.pl
2. Może Pan/i kontaktować się w sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych oraz z wykonywaniem praw przysługujących na mocy RODO z Administratorem z wykorzystaniem powyższych danych teleadresowych lub z wyznaczonym u Administratora inspektorem ochrony danych na adres e-mail: bodo.radm@gmail.com – Bartłomiej Kida
3. Pani/a dane osobowe będą przetwarzane w celu przyjęcia zgłoszenia oraz przeprowadzania postępowania wyjaśniającego na podstawie obowiązku prawnego, jakiemu podlega administrator na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.
4. **Ochrona tożsamości sygnalisty:** Pani/Pana dane osobowe, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom (tzn. osobom spoza zespołu odpowiedzialnego za prowadzenie postępowania w zgłoszonej sprawie), chyba że za Pani/Pana wyrażną zgodą.
5. **Szczególne przypadki, gdy może dojść do ujawnienia danych:** W związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania Pani/u prawa do obrony, może dojść do ujawnienia Pani/Pana danych, gdy takie działanie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa. Przed dokonaniem takiego ujawnienia, właściwy organ publiczny lub właściwy sąd powiadomi Panią/a, przesyłając w postaci papierowej lub elektronicznej wyjaśnienie powodów ujawnienia danych osobowych. Powiadomienie nie jest przekazywane, jeżeli może zagrozić postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu przygotowawczemu, lub sądowemu.
6. Administrator zapewnia poufność Pani/a danych, w związku z otrzymanym zgłoszeniem. W związku z tym dane mogą być udostępnione jedynie podmiotom uprawnionym do tego na podstawie przepisów prawa oraz podmiotom, którym administrator powierzył przetwarzanie danych na podstawie stosownych umów.
7. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania są niezwłocznie usuwane. Usunięcie tych danych osobowych następuje w terminie 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
8. Posiada Pan/i prawo żądania dostępu do swoich danych osobowych, a także ich sprostowania (poprawiania). Przysługuje Pani/u także prawo do żądania usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także sprzeciwu na przetwarzanie, przy czym przysługuje ono jedynie w sytuacji, jeżeli dalsze przetwarzanie nie jest niezbędne do wywiązania się przez Administratora z obowiązku prawnego i nie występują inne nadrzędne prawne podstawy przetwarzania.
9. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi na realizowane przez Administratora przetwarzanie do Prezesa UODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa
10. W przypadku podania danych, jest ono dobrowolne.
11. Pani/Pana dane nie będą udostępnione do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
12. Pani/a dane nie będą podlegały profilowaniu lub zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji.

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY
Dariusz Przytycki